

ΠΑΒ	1772
16 ΙΑΝ. 2012	

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΒΟΥΛΕΥΤΗ: ΝΙΚΟΣ Ι. ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ: ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ: ΑΧΑΪΑΣ

ΑΝΑΦΟΡΑ
ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟ:

- Οικονομικών

Θέμα: Φορολόγηση καπνοβιομηχανικών προϊόντων

Σχετικά με την επιστολή του κ. Γεωργίου Δούκα και τις προτάσεις του για την φορολόγηση των καπνοβιομηχανικών προϊόντων.

Αρ. Πρωτ.
Πάτρα

Ο αναφέρων Βουλευτής

Νίκος Ι. Νικολόπουλος

- Τον αξιότιμο κ. Πρόεδρο Άρμα Πολιτών
- Τον αξιότιμο κ. Πρόεδρο των Οικολόγων Πράσινων
- Τους αξιότιμους-ες κ.κ.βουλευτές του Ελληνικού Κοινοβουλίου

Θέμα: «Προτάσεις και διαβούλευση για την αναμόρφωση των φορολογικών συντελεστών ειδικού φόρου κατανάλωσης καπνοβιομηχανικών προϊόντων».

Αξιότιμοι κύριοι,

Το Υπουργείο Οικονομικών έχει ανακοινώσει τις σκέψεις του για νέα αναδιάρθρωση των συντελεστών του ειδικού φόρου κατανάλωσης καπνοβιομηχανικών προϊόντων εντός του τρέχοντος έτους. Εάν αυτή πραγματοποιηθεί, θα προστεθεί σε ευάριθμες άλλες μέτρα σε χρονικό διάστημα δύο μόλις ετών.

Όλο αυτό το χρονικό διάστημα βρίσκεται σε εξέλιξη συνεχής διαβούλευση μεταξύ των εμπλεκόμενων πλευρών (πολιτείας, καπνοβιομηχανίας και εισαγωγέων, χονδρεμπορίου και λιανεμπορίου). Τη διαβούλευση αυτή επέβαλε η αδυναμία της αγοράς να απορροφήσει τα αλληπάλληλα φορολογικά μέτρα σε σχέση με τα καπνοβιομηχανικά προϊόντα, με μοναδικά θύματα τους πλέον αδύναμους κρίκους, τους λιανεμπόρους καπνοβιομηχανικών προϊόντων (περίπτερα και καταστήματα ψιλικών). Επανειλημμένως επισημάνθηκε η αδήριτη ανάγκη για άμεσα μέτρα προστασίας τους, με σκοπό και την ομαλοποίηση της αγοράς. Ωστόσο, μέχρι σήμερα ελάχιστα έχουν συμβεί.

Οι παλινωδίες στην ρύθμιση του ειδικού φόρου κατανάλωσης οφείλονται στην αποτυχία της διαβούλευσης να αναδείξει το αναγκαίο σημείο ισορροπίας όλων των εμπλεκόμενων για την αποκατάσταση της αγοράς. Φόντο της διαβούλευσης αυτής είναι η συρρίκνωση της αγοράς καπνοβιομηχανικών προϊόντων από την εξοντωτική φορολόγηση και την μείωση της αγοραστικής δύναμης των καταναλωτών. Κρυφή πρόθεση όσων συνδιαλέγονται η επέκταση της θέσης τους στην αγορά σε βάρος των άλλων και η επίρριψη των επιπτώσεων της συρρίκνωσης σε αυτούς. Μόνη θύματα είναι οι λιανοπωλητές, με δεκάδες περίπτερα κλειστά ή να υπολειτουργούν, επειδή στο στους ανταγωνισμούς αυτούς δεν έχουν καμία απολύτως δύναμη να επιβληθούν.

Συμμετείχα στις διαβουλεύσεις αυτές στο πλευρό σωματείων των λιανοπωλητών καπνοβιομηχανικών προϊόντων, με σεβασμό στο ρόλο τους αλλά και χωρίς δεσμεύσεις, από τη θέση μου και ως λιανοπωλητή καπνοβιομηχανικών προϊόντων. Είχαμε τη συνδρομή του δικηγόρου κ. Ευάγγελου Παπαγιάννη, ο οποίος μετά από έρευνα και προς τα αρμόδια ευρωπαϊκά όργανα, επεξεργάστηκε μία πλήρη δέσμη απόψεων και προτάσεων. Οι προτάσεις αυτές συμπεριελήφθησαν σε μία σειρά από υπομνήματα και εισηγήσεις προς τον τότε αρμόδιο υφυπουργό κ. Δημήτρη Κουσελά, τα οποία σας συγκοινοποιούμε με την παρούσα. Ωστόσο, οι απόψεις μας μέχρι σήμερα δεν έχουν εισακουστεί. Τώρα που οι κατά σειράν αστοχίες στο χειρισμό του θέματος και η πραγματικότητα μας έχουν δικαιώσει, θα ήθελα να καταθέσω το απόσταγμα της εμπειρίας μου, ελπίζοντας έστω την ύστατη ώρα να εισακουστεί η φωνή του λιανεμπορίου πριν την οριστική καταστροφή.

Γνωρίζετε ότι κορυφαίοι ρυθμιστικοί παράγοντες της αγοράς καπνοβιομηχανικών προϊόντων και κατά συνέπεια υπεύθυνοι για την ομαλή ή όχι λειτουργία της είναι δύο: η πολιτεία και οι καπνοβιομηχανίες.

Η πρώτη με τις φορολογικές της επιλογές επηρεάζει έμμεσα το εύρος της διακύμανσης της λιανικής

Συνημμένα σας αποστέλλουμε παλιότερα υπομνήματα και προτάσεις προς το Υπουργείο Οικονομικών.

Αθήνα ,9

Ιανουαρίου 2012

Κοινοποίηση: Γραφείο

Πρωθυπουργού,

Κ.

Λουκά Παπαδήμου

Προς:

Το Υπουργείο Οικονομικών:

1. Υπουργό Οικονομικών και Αντιπρόεδρο της Κυβέρνησης , κ. Ευάγγελο Βενιζέλο
2. Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών, κ. Παντελή Οικονόμου
3. Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών, κ .Φίλιππο Σαχινίδη
 - Υπουργό Ανάπτυξης ,Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας ,κ.Μιχάλη Χρυσοχοϊδή
 - Τον αξιότιμο κ. Υπουργό Εσωτερικών
 - Τον αξιότιμο κ. Υπουργό Εθνικής Αμύνης
 - Τον αξιότιμο κ. Υπουργό Τύπου & Μ.Μ.Ε.
 - Τον αξιότιμο κ. Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης
 - Τον αξιότιμο κ. Πρόεδρο της Νέας Δημοκρατίας
 - Την αξιότιμη κ. γ.γ. του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος
 - Τον αξιότιμο κ. Πρόεδρο του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού
 - Τον αξιότιμο κ. Πρόεδρο του Συνασπισμού της Αριστεράς,των Κινήματων και της Οικολογίας
 - Την αξιότιμη κ. Πρόεδρο της Δημοκρατικής Συμμαχίας
 - Τον αξιότιμο κ. Πρόεδρο της Δημοκρατικής Αριστεράς

τιμής του προϊόντος. Οι δεύτερες, έχοντας το σχετικό προνόμιο από την εθνική και την κοινοτική νομοθεσία, προσδιορίζουν την λιανική τιμή του προϊόντος οι ίδιες αντί για τον λιανοπωλητή.

Έτσι, επί της ουσίας οι δύο αυτοί παράγοντες ορίζουν την εκτός φόρων αξία του προϊόντος

Εδώ και δύο έτη η **πολιτεία** εμφορείται από αμιγώς εισπρακτική λογική, με αποτέλεσμα την γεωμετρική και δυσανάλογη αύξηση του ειδικού φόρου και την αύξηση του Φ.Π.Α., πλην όμως με πενιχρά αποτελέσματα στα έσοδα. Η λογική αυτή έρχεται σε πλήρη αντίθεση και τελεί σε αναντιστοιχία με την πολιτική συγκράτησης των τιμών και των εισοδημάτων που εφαρμόζεται, αυτό που στο δημόσιο διάλογο αποκαλείται «εσωτερική υποτίμηση», αφού οδηγεί σε ανατίμηση του προϊόντος και μείωση της απήχρησής του.

Ωστόσο, η πολιτική αυτή δεν συνοδεύτηκε από αυξήσεις τιμών από την καπνοβιομηχανία. Αντίθετα πυροδότησε έναν φαύλο κύκλο μειοδοσίας τιμών, με αποτέλεσμα η αυξημένη φορολογία να ροκανίζει την αποφορολογημένη αξία του προϊόντος.

Με τον τρόπο αυτό η **καπνοβιομηχανία** θεώρησε ότι θα έθετε φραγμό στην ανατίμηση του προϊόντος, θα διατηρούσε τα μερίδια αγοράς της και θα διέσωζε την κερδοφορία της. Για να το πετύχει όμως αυτό και προκειμένου να περιορίσει τις ζημιές της από την μείωση της αποφορολογημένης αξίας, μείωσε την αναλογία του δικτύου σε αυτήν, αφού έχει την ευχέρεια να ορίζει και την λιανική και την εργοστασιακή τιμή. Πέτυχε έτσι να μετακυλίσει την αύξηση του φόρου όχι στον καταναλωτή, αλλά στο δίκτυο.

Ακολούθως, μέσα στα πλαίσια του δικτύου, η ευχέρεια του **χονδρεμπορίου** να συμφωνεί στα πλαίσιά του και να εφαρμόζει με εναρμονισμένες πρακτικές ελάχιστη προμήθεια επί του προϊόντος, του επέτρεψε με τη σειρά του να μετακυλίσει την αύξηση της φορολογίας στο λιανεμπόριο, εξαντλώντας επί της ουσίας την αποφορολογημένη αξία.

Είναι προφανές ότι το πρόβλημα δεν είναι ούτε αμιγώς φορολογικό, ούτε αμιγώς εμπορικό και αγορανομικό. Η επίλυσή του προϋπέθετε σωστή παραμετροποίηση του και εξισορρόπηση όλων των γενεσιουργών αιτίων σε ένα σημείο.

Η πολιτεία από την πλευρά της πρέπει να αντιληφθεί ότι η αποδοτικότητα ενός φόρου κατανάλωσης εξαρτάται αποκλειστικά από την απήχρησή του και να θέσει φραγμούς στην ανατίμησή του προϊόντος. Είναι τουλάχιστον αντιφατικό να επιδιώκεται, σε συνθήκες γενικευμένης υποτίμησης των εισοδημάτων, η αύξηση της απόδοσης ενός φόρου κατανάλωσης, που από τη φύση του κατατείνει στην ανατίμηση ενός προϊόντος.

Οφείλει με κατάλληλο χειρισμό του παγίου στοιχείου το φόρου να διαμορφώσει ένα ελάχιστο επίπεδο τιμής ανάλογο των φθίνοντων εισοδημάτων. Εν συνεχεία με κατάλληλο χειρισμό του αναλογικού στοιχείου να διατηρήσει ένα εύρος λιανικών τιμών, που να αντανάκλα το διαφορετικό κόστος παραγωγής και απόκτησης του προϊόντος, αλλά και άλλες ποιοτικές παραμέτρους του.

Στο πρόσφατο παρελθόν, η πολιτεία επιχείρησε αρχικά με μία μικρή μείωση του αναλογικού φόρου να προκαλέσει αύξηση της αποφορολογημένης αξίας, ώστε η αύξηση αυτή να διατεθεί στο λιανεμπόριο. Απέτυχε για δύο λόγους: 1) η αύξηση αυτή έδωσε απλώς νέο περιθώριο στην καπνοβιομηχανία για μειώσεις τιμών, και 2) το πρόβλημα δεν εντοπίζεται μόνο στην μείωση της αποφορολογημένης αξίας αλλά και τον τρόπο κατανομής της ανάμεσα στην καπνοβιομηχανία, το χονδρεμπόριο και το λιανεμπόριο. Στη συνέχεια, επιχείρησε να επιβάλλει αυξήσεις τιμών για να αυξηθεί και πάλι η αποφορολογημένη αξία, με αύξηση αυτήν την φορά του ελαχίστου ποσού του φόρου. Όχι μόνο και πάλι απέτυχε, αλλά περιορίσε και το εύρος των τιμών νοθεύοντας τον υγιή ανταγωνισμό, αφού επήλθε σύγκλιση των τιμών στα ελάχιστα επίπεδα και η αύξηση του φόρου εξουδετέρωσε το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα μέρους της βιομηχανίας από το χαμηλό κόστος απόκτησης.

Η εμπειρία αυτή απέδειξε ότι τα φορολογικά εργαλεία δεν αρκούν από μόνα τους για την επίλυση του προβλήματος του περιπτώρου.

Η λύση έπρεπε να αναζητηθεί σε συνδυαστικό φορολογικό εργαλείο με νομοθετικά μέτρα σχετικά με

την κατανομή της αποφορολογημένης αξίας μεταξύ της καπνοβιομηχανίας και του δικτύου, ώστε να ανακοπεί η τάση αρχικά της πρώτης να μετακυλίνει την αυξημένη φορολογία στο δίκτυο και εν συνεχεία το χονδρεμπόριο να μετακυλίνει την ζημία του στο λιανεμπόριο. Μέτρα αποκατάστασης της μειονεκτικής θέσης του περιπτέρου στο τέλος της αλυσίδας διακίνησης, αλλά και απάμβλυνσης του μειονεκτήματος να μην τιμολογεί το ίδιο το προϊόν, δικαίωμα που νομοθετικά του αφαιρέθηκε και χορηγήθηκε ως προνόμιο στην καπνοβιομηχανία.

Η πολιτεία θέσπισε την ατελή διάταξη του άρθρου 47 παρ. 6 του νόμου 3943/2011, κατά την οποία: «Το κατώτατο όριο προμήθειας των εμπόρων χονδρικής και λιανικής πώλησης καπνοβιομηχανικών προϊόντων ορίζεται σε 8,3% και 31,3% αντίστοιχα επί της τιμής λιανικής τους προ φόρων. Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου ισχύει μέχρι 31.12.2011.»

Η διάταξη αυτή αρχικά είχε προταθεί χωρίς χρονικούς περιορισμούς. Ωστόσο, μετά από πιέσεις των θιγόμενων παραγόντων (καπνοβιομηχανία, χονδρεμπόριο) ετέθη περιορισμός στην ισχύ της μέχρι τα τέλη του περασμένου έτους.

Η διάταξη αυτή όμως ουδέποτε εφαρμόστηκε, καθώς δεν προέβλεπε σύστημα κυρώσεων για την παράβασή της, δίνοντας το έναυσμα στους θιγόμενους να συνεχίσουν την καταστρεπτική για το λιανεμπόριο πρακτική τους. Παρέμεινε μια άτολμη σύσταση και ένα άχρωμο ευχολόγιο της πολιτείας προς τους εμπλεκόμενους.

Ήδη σήμερα οι καπνοβιομηχανίες αναγνωρίζουν επί της ουσίας την ανάγκη διασφάλισης ελάχιστου εισοδήματος για το λιανεμπόριο, επιδοτώντας την προμήθειά του από τα φτηνότερα σήματα με την μικρότερη αποφορολογημένη αξία.

Ταυτόχρονα όμως, η πλήρης εφαρμογή της παραπάνω διάταξης θα ενεργούσε αποτρεπτικά για περαιτέρω μειώσεις τιμών, καθώς θα αποστερούσε τη δυνατότητα επίρριψης στην προμήθεια του περιπτέρου της αύξησης της φορολογίας.

Ενόψει των παραπάνω, την ύστατη και οριακή στιγμή πλην την πλήρη διάλυση του λιανεμπορίου καπνοβιομηχανικών προϊόντων, με βάση την εμπειρία του πρόσφατου παρελθόντος, προτείνω:

Α) Την **μείωση**, βραχυπρόθεσμα, της συνολικής επίπτωσης του ειδικού φόρου στην λιανική τιμή. Η μείωση αυτή πρέπει να γίνει με κατάλληλο χειρισμό τόσο του παγίου όσο και του αναλογικού στοιχείου και της ελάχιστης φορολογίας, ώστε να προκύψει ελάχιστο επίπεδο τιμής ανάλογο της υποτίμησης των εισοδημάτων και εύρος λιανικών τιμών ανάλογο του ανταγωνισμού, γεγονός που θα διατηρήσει την απήχηση του προϊόντος και θα ευνοήσει τα έσοδα της πολιτείας.

Μεσοπρόθεσμα, η πολιτεία οφείλει να παρέμβει προς τα κοινοτικά όργανα στις συζητήσεις που διεξάγονται στην Ευρωπαϊκή Ένωση για την οργάνωση της φορολόγησης των καπνοβιομηχανικών προϊόντων σε εντελώς διαφορετική βάση, με κατεύθυνση την απλούστευση του συστήματος, τη σταθερή φορολόγηση ανά μονάδα προϊόντος και την προστασία των καλώς εννοούμενων συμφερόντων των εμπλεκόμενων. Προκρίνεται συστήματα φορολόγησης κρατών εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης (π.χ. στην Μινεσσότα των Η.Π.Α.), τα οποία διασφαλίζουν τις παραπάνω προϋποθέσεις.

Β) Την **τελείωση** της παραπάνω διάταξης, την **εμβάθυνση** της πολιτικής που εισάγει και την επ' αόριστον παράταση της εφαρμογής της μέχρι την διευθέτηση της φορολογίας με εντελώς διαφορετικό πνεύμα και τρόπο όπως παραπάνω. Ειδικότερα:

1) Τον εξοπλισμό της με τις αναγκαίες κυρώσεις. Για το σκοπό αυτό πρέπει να προστεθεί εξουσιοδοτική διάταξη που να παρέχει στον αρμόδιο Υπουργό Οικονομικών τη θέσπιση όλων των αναγκαίων μέτρων για την εποπτεία εφαρμογής της και τις κυρώσεις για την παράβασή της με υπουργική απόφαση, όπως σε εισήγηση που σας συγκοινοποιούμε. Σχετικά με το θέμα υπήρξε στο παρελθόν συνεργασία με τον νομικό σύμβουλο του Υπουργείου Οικονομικών κ. Καραμιχαέλη, τέως σύμβουλο της επικρατείας, και υπήρξαν εισηγήσεις, πλην όμως καμία πρωτοβουλία δεν εκδηλώθηκε λόγω του ανασχηματισμού που

ακολουθήσε.

2) Την αύξηση της ελάχιστης αναλογίας του δικτύου στην αποφορολογημένη αξία στο 50% αυτής στα σήματα με λιανική τιμή πλέον της μέσης σταθμισμένης τιμής και σε 70% στα σήματα με τιμή κατώτερη της μέσης σταθμισμένης.

3) Την κατανομή της ελάχιστης αναλογίας του δικτύου ανάμεσα στο χονδρεμπόριο και το λιανεμπόριο σε ποσοστό 15% για το πρώτο και 35% για το δεύτερο.

Μετά τιμής,

Γεώργιος Δούκας

+ Λεωφ. Βουλιαγμένης 35 Γλυφάδα, Αθήνα - 16675

(Tel: +30 210 3302840, Fax: +30 210 3302950 ,Mob: 6975 903688

* doukas@roadkiosk.gr www.roadkiosk.gr www.topitup.gr

www.smartproduct.gr www.synpeka.gr

Παρακαλώ σκεφτείτε το περιβάλλον πριν τοπώσετε αυτό το email

Αυτό το email μπορεί να περιέχει το εμπιστευτικό και προνομιούχο υλικό για χρήση μόνο για τον προοριζόμενο παραλήπτη. Οποιαδήποτε αναθεώρηση ή διανομή από άλλους είναι αυστηρά απαγορευμένη. Εάν δεν είστε ο προοριζόμενος παραλήπτης, παρακαλώ ελάτε σε επαφή με τον αποστολέα και διαγράψτε όλα τα αντίγραφα.

—
Νίκος Ι. Νικολόπουλος

Βουλευτής Αχαΐας

Τομέας Άρχης Εργασίας & Κοινωνικής Ασφάλισης

<http://nikosnikolopoulos.gr/>

Follow @NikNikolopoulos on Twitter